

Jókai-adomák

A tordai nők

Jókai Mór erdélyi utjában ki nem kerülhette a tordaiak lakomáját. Megvendégelték nagy dáridóval.

A költő egyszerűen szót a szivekhez, mialatt dus gesztenyeszín fürteit meg-megsimogatta. Beszéde meghatóta az egész ünneplő sokaságot. Könyektől csillogó szemekkel figyelték a következőkre az emberek és Jókai ezzel fejezte be tószóját:

— Éltetem szívűből Torda városának szíves vendéglátó hölgyeit. Éljenek addig, amíg én megszükrülök...

Ez a jókivánság nem tette meg a hatást, sőt az eddigit is lerontotta.

— Ej, gondolták a hölgyek, milyen önző s milyen udvariatlan ez a Jókai. De azért csak megéljenezték.

Az „éljen” szóra a költő fölállott. Köszönetképpen levette fejéről és meglóbálta a levegőben a parókáját:

— Az én hajam nem szükrül meg soha...

A tószónak így írenetikus hatása volt. A hölgyek azonban mind elszomorodtak:

— Szegény Jókai...

És most már hivatalan is odamentek hozzá, csak hogy megcirógassák s egy-egy csókot lehelyenek, magas, fehér homlokára.

Jókai és a hadsereg

1868-ban, a védelmi törvényjavaslatok tárgyalásakor mondott beszédét így fejezte be Jókai:

A hadseregnek szüksége van tizenötezer lovasra, ezeket nem lehet szállítani, mert a lónál a lelkesedés nem pótolja a betanítást. (Nagy derűtlenség) Nemzetőrrel csatákat vívni — én megvallom — nem szeretném; — a csupa családapákból összeállított és rendezetlen tömeggé alakított sereggel ellenség-vadászatra menni én bizonyára nem óhajtanék, mert ott az első puska-szóra — ágyuról nem is beszélek — elszaladnánk. Madarász tisztelt barátom legelő, én pedig mindjárt utána. (Általános nagy derűtlenség.)

A gyermektelen várurnó porontyai

A „poklokon keresztül” című regény a Ragény-Világ című folyóiratban jelent meg. Jókai megmagyarázta röviden a piktornak, hogy a bucsuzkodó várurát rajzolja meg. A klisé elkészült, de sehogysem talált a szöveghez. Hiszen a várur azért megy a szent földre, hogy áldás érje virágtalan családját. Már pedig a piktor úgy rajzolta meg a várurnót, hogy egész sereg poronty kapaszkodik a szoknyájába. A kiadó kétségbe volt esve. Ebből nagy irodalmi botrány lesz. Végre Jókai menteteni kezdte a piktor, akinek nem magyarázott meg mindent elég részletesen s megírja a következő néhány sort toldalékképpen:

— Pedig a várurnó olyan végtelenül szerette a gyermekeket, hogy összeszedte a béreseket, gazdatisztek porontyait s reggeltől estig játszott velük, becézgette és a karjain hordozta őket.

A bujdosó Jókai

Irtta: Krudy Gyula

Volt egy időszaka tanuló-ifjú éveimnek, amikor a régi Vasárnapi Ujság ócska évfolyamain kívül, semmiféle más olvasmányban nem részesülhettem. Egy pusztai házban éltam az öreganyámnál és a háznál a kalendáriumon kívül csak a megfakult Vasárnapi Ujság találtatott. Talán százszor is végigböngésztem a régi ujságokat és ezert sok képre, sok olvasmányra emlékszem még manapság is. Az ötvenes évekbeli fametszetek, a régi novellák és a gólyafészkes házikó a cimlapon talán örökre emlékezetemben lesznek.

Különösen egy régi fametszet jut ma az eszembe, amelynek a címe ez volt: „Utazás az alföldön zivatarban.” Esőverte pusztai tájon, tengelyig erő sárban bandukol egy parasztszekér. Az utasoknak az orruk sem látszik az akkor divatos szürgallér-köpenyegből. És a kocsis a levegőbe emeli ostorát. Az utasok ketten vannak, egy nő, meg egy férfi. Megy a szekér az alföldi pusztaságon és a lovacskák ugyancsak erőlködnek, hogy előre jussanak a fe-

Március 8-án megnyitják az egészségügyi palotát

A sportegyesületek is helyet kapnak az egészségügyi palotában — Játéktér lesz az egészségügyi palota udvarán — Egészségügyi kiállítás

A novisadi egészségügyi felügyelőség palotája teljesen elkészült és március 8-án délelőtt 11 órakor ünnepélyesen felavatják. A felavatáson résztvesz dr. Miletics Szlavko közegészségügyi miniszter, a lyublyanai és zagrebi egészségügyi felügyelőségek főnökei és számos vendég.

A felavatás napján nyitják meg az egészségügyi palotában a malária elleni küzdelem kiállítását, az anya és csecsemő kiállítását, amely a csecsemő nevelését, táplálását és higiéniáját fogja népszerűen ismertetni, ezenkívül kiállítás rendeznek a közegészségügyi minisztériumnak összes propaganda tárgyaiból.

Az egészségügyi palotában fogják elhelyezni a venerás betegek és szem-bajosok rendelőjét, továbbá a tüdőbeteg anya- és csecsemő-gondozást. Természetesen az egészségi felügyelőség irodahelyiségei is itt fognak elhelyezést nyerni.

Dr. Markovics Lázár egészségügyi felügyelő kijelentette munkatársunknak, hogy az egészségügyi palotában alkohollelles vendéglőt fognak felállítani, továbbá a novisadi sportegyesületek és

turista-egyesület részére is lesz helyiség, ahol ezek irattárukat, könyvtárukat elhelyezik és üléseiket megtarthatják. Előadásokat és nagygyűléseket is tarthatnak az egészségügyi palota termében a sportegyesületek. Az orvos és gyógyszerész egyesületek is kapnak helyiséget az egészségügyi palotában.

Az egészségügyi palota mellett játéktérrel készítenek, amelyen tennis-pálya is lesz serdülő leányok részére. A játéktérrel elsősorban a vöröskereszt ifjúsága használhatja. A játéktér mellett tuss is lesz, hogy a gyermekek játék után megmosakodhassanak. Miután ez az egy játéktér kevés a vöröskereszt ifjúság számára, még az artézi fürdő és a strand mellett is létesítenek egy játéktérrel. A gyermekek a játéktereken állandóan felügyelet alatt állanak.

Az egészségügyi palota régi hiányt pótol és most csak arra kell törekedni, hogy azt teljesen és jól felszereljék. Dr. Markovics Lázár ama reményének adott kifejezést, hogy az új költségvetés nagyobb összeget juttat a közegészségügyi minisztériumnak és így fel lehet majd szerelni az egészségügyi palotát.

Dollárkölcsont keres Franciaország

Páris. Clémentel pénzügyminiszter a kamarában megtartotta expozéját, Franciaország pénzügyi helyzetéről. A pénzügyminiszter kijelentette, hogy az általa most ismertett mérleg emelni fogja a külföldi bizalmat Franciaország pénzügyeivel szemben, mert meg fogja győzni a külföldet, hogy a francia pénzügyek szanalása a lehetőség határain belül folyamatban van. Franciaország hatalmas, erős lépéseket tett. A hetvenes háborúk után csak husz év múltán sikerült a rendkívüli költségvetést eltüntetni, a sokkal borzalmasabb világháború után azonban ez már öt év után sikerült.

Az állami pénzügyek terén rendkívüli nehézség áll fenn. A bankjegyforgalom elérte a törvényben megengedett maximumot és rendkívül nehezíti a helyzetet, hogy a közönség teljes nemtörődömséget mutat a fixkamatot értékekkel szemben. A közönség egy darabig azt hitte, hogy a francia pénzügyi helyzet hasonlít a korábbi német pénzügyi helyzethez, az alapvető különbség azonban az, hogy a német kormány az inflációt saját maga tudatosan mozdította elő. Az állampénztárban egy milliárd hiányzik, ami szükséges volna ahhoz, hogy a szükséges rugalmasság meglegyen. Hogy ezt az egy milliárdot meg lehessen szerezni, a kormány minden eszközzel

a hátralékos adók behajtására fog törekedni, és arra törekszik, hogy az esedékes adókat előbb fizessék be. Akik előbb fizetik be az adót, azoknak öt százalékos adóelengedést adnak. Az erre vonatkozó javaslatot még a mai ülés folyamán benyújtja a miniszter. Ezenkívül a kormánynak az a szándéka, hogy Amerikában kölcsönt vesz fel, még pedig augusztusban egy körülbelül száz millió dolláros kölcsönt. Ami a francia frank helyzetét illeti, meg kell gondolni, hogy a dollár árfolyama hat hónap óta stabil. Ha tehát az angol fontnak az árfolyama emelkedik, úgy ezt nem szabad a francia frank rovására írni, hanem ez a sterling hausse-ja a dollárral szemben.

A miniszter annak a szándékának adott kifejezést, hogy a valutaviszonyok stabilizálására átmenetileg devizaközpontot állít fel. Franciaország sohasem akarta kivonni magát adósságainak megfizetése alól, amint azt néhány amerikai lap megállapítja, csak azt kívánja, hogy legyenek tekintettel azokra a feltételekre, amelyek mellett ezek az adósságok létrejöttek és adjanak elég haladékat, hogy a frank felépülhessen. Ebben a tárgyban Páris és Washington közt eddig csak egyszerű eszmecsere volt. Nincs azonban kétség aziránt, hogy amerikai barátaink minden könnyítést megadnak.

Rendnek muszáj lenni!

A főkapitányhelyettes ur szíves figyelmébe

Minden kommentár nélkül adunk helyet az alábbi levélnek:

Tekintetes Szerkesztőség! E hó 14. délután 4 és 5 óra között az udvaromban egyik szomszédommal beszélgettem, amikor minden ok nélkül a másik szomszédom, Lakatos István rámtámadt egész családjával. Csendre intettem őket és kijelentettem, hogy beszélgetésem tárgya őt nem érinti, ezzel bementem lakásomba. Hét óra felé bejött a lakásomba egy kliszi rendőr aki felvilágosítást kért. Amikor megkapta, eltávozott, de előzőleg kijelentette, hogy törvénybe ütköző cselekményt követtem el. Családommal együtt nyugvóra tértem. Éjfél utáni 3 órakor ajtó recse-résre ébredtem fel. Kiugrottam az ágyból, de már ekkor hálósobámban állott egy rendőr, akitől megkérdeztem, mit akar:

— Ötözzön fel, le van tartóztatva! — mondotta.

Felöltöztem és meghagytam a feleségemnek, hogy keresse fel dr. Tapavica ügyvédet majd követtem a rendőrt. Az utcán már várt egy másik rendőr. Kiséretükben megindultam a Szlana bara ritka háziorai között. A téglagyár közelében az egyik rendőr brutálisan ütlegelni kezdett, a másik pedig rugdosni. Amikor megelégtéltek az ütlegelést, bekisértek a temerini-úti vámházba, ahol a 83-as számú rendőr újra bántalmazni kezdett. A további brutálitást Pusberg János vámszedő akadályozta meg, aki kijelentette, hogy ismer engem. Vírradatkor bekisértek a Városházára, ahonnan délelőtt 10 órakor szabadultam ki dr. Tapavica közbenjárására. Soraim közlését megköszönve maradtam kiváló tisztelettel: Becskei Péter, Novisad.

— Gépészek vizsgája. A lokomobil gépészek és fűtők, valamint a stabil kazánok fűtőinek vizsgája február 21-én lesz Bácskareken a fűtők és gépészek vizsgáztató bizottsága előtt. A stabil gépek gépészeit ez alkalommal nem fogják vizsgáztatni.

(—) Hatvanhármas jelentették be ezideig, hogy a „Fortuna” pályázati közlöny (Osijek) első és második számai révén megfelelő állást sikerült nyerniük. Ingyenes mutatószámot nem küldenek, utánvételt nem szállítanak. Egyes szám ára 10 dinár. Egy óra 35 dinár, negyedévre 100 dinár.

— A Szerb Nőegylet teadélutánja. A novisadi Szerb Jótékony Nőegylet március hó 15-én teadélután rendez, amelyet sorsolással köt egybe. Akik kézimunkákkal a teadélután sikeréhez hozzájárulni kívánnak, a szükséges anyag végett forduljanak Meandzits Katica urhölgyhöz, az egyesület pénztárosához.

SZABOK FIGYELMÉBE!

A Carltón és Mayfair férfidivatlapok képviselőlet Jugoszlavia területére átvettük. PAPPYRUS, Novisad, Jevrejska ulica 7.

kekete sárban. A képhez az akkor divatos magyarázatot pedig Jókai Mór írta. S megírta benne, hogy így utazott ő is valamikor szeretett Rózájával végig az alföldi pusztákon, bujdosva, menekülve... S ezért elevenedik meg előttem legelőször a régi fametszet, mielőtt feladatombhoz, Jókai bujdosásának a történetéhez fognék. A parasztszekér megy-megy az uttalan uton, az utasok köpenyeikbe rejtőznek és áldják a mindent eltakaró sűrű záporosót. A költő és a színész egymáshoz simulnak, egymás kezét fogják és a tekintetük összekapcsolódik. Olyan szerelmmel ülnek egymás mellett, amilyenről nekünk manapság már csak akkor lehet fogalmunk, ha Jókai-regényt olvasunk. Hiába mondják a bölcselkedők, hogy a szerelemmindig egyforma volt és lesz. Nem, nem, a szerelemnek is voltak korszakai, amikor megnyilvánulásaiban, formáiban, mindentálatító tulajdonságaival nagyszerűbben, mondhatni ünnepélyesebben, jambuslábakon jelent meg a közvélemény előtt. Ekkor a negyvenes évek színészkedő, pózoló, mesterkélts korszakában — a köztudatban élt a Petőfi szerelme. A legna-

gyobb lírikus sem tudta szerelmét olyanformában a nyilvánosság előtt megbeszélni, hogy bizonyos színészes cafrangok ne jelentkezzenek a boldog szerelem megénekelésében. Ahány szerelmes szív akkor Magyarországon dobogott, mind úgy akart szeretni, mint Petőfi szerette Juliskáját. Hogyne kívánta volna Petőfit követni a szerelem tudományában a jó barát, Jókai Mór, amikor pláne Laborfalvi Róza sokkal alkalmasabb és tanultabb volt színésznő léte a szerelmi érzelmek, formák és játékok végigcsinálásához, mint a fiatal Szendrey Julia, aki mégis csak könyvekből ismerte csupán odáig a szerelmet, amíg Petőfi igazában meg nem ismertette vele. A legőszintébb, a legigazibb szerelem sem nélkülözötte e korban azt a bizonyos rivaldai-irányt, amelyet manapság nem tudunk már megérteni. A kor volt olyan, hogy leterdeplés, deklamáció és sóhajtozás nélkül nem lehetett hinni a szerelemben és Róza bizonyára szerette a görögötüzes romantikát a privát életben is, hisz a másik élete, a színésznői élete, tökéletesen a görögötüzes és romantika jegyében folyt le.

Es ezért kell, hogy nagyon boldogok lettek légyen, amikor az alföldi pusztaságon zuhogó záporosóban menekültek az ismeretlenség felé — a halál, a börtön elől. A költő, amelynek árnyéka ott lebegett minden magyar feje felett, a golyó, amely röppenve furódott e honfi szívekbe, a rejtelmes messi börtönök, amelyeknek borzalmait akkor még csupán csak sejteni lehetett, — a szörnyű veszedelem, amely Gyulán menekülés közben összetalálkozta Mórict Rózával, talán csak arra volt jó, hogy fokozza szívük szerelmének regényességét. A halál gondolata nem dermeszthette meg a két romantikust, hisz ime együtt vannak, egymás kezét fogják, egymás szemébe néznek, amíg a palasztsekér csendesen gördül tova a bujdosók utjain.

Az asszony menti a férjét. A színész nő szökteti a költőt. A szerelmes nő, — a korban, észenben és tapasztalatokban gazdagabb nő erős karjaival átölelve a gyöngéd, szőke ifjut ragadja magával, hogy mentse szerelmének, boldogságának.

A költő szomorú volt és csupán az tartotta vissza a végső kétségbeséstől,

HIREK

Jókai

Havas mezőn szalad a szán,
A rőt homok pereg...
Egy század zord zenéje zug
Egy század ránk mered...
Átok, haldí és száz pokol!
Pusztító szél suhan...
A gondolat vágatva vég
S torpanva elzuhan...

Mint vércse vijjog ránk a Vég
A rőt homok pereg...
S két kémosolyu égi szem
Békítőn ránk nevet:
„Átok? Haldí? Pokol? Sebai!
Tavaszi lesz lelkeim...
És átremeg a napsugár
A jószág berkein...

Tavaszi, tavasz lesz emberek
Dalos, virágos rét...
Dermedten fullad el a bűn
Ha mosolyog az ég:
Igy hékit két szent égi szem
— Ó, mégis hinni jó...
Mese... mese... de vége nincs...
És szebb, mint a való...

HAJNAL LASZLÓ

A beltéri kath. kör f. hó 23-án farsang hétfőjén, este fél 9 órai kezdettel, a saját helyiségében zártkörű táncmulatságot rendez, melyre a kör tagjait b. családjukkal együtt ezuton hívja meg a vezetőség. A zenét a katonai zenekar szolgáltatja. Belépődíj személyenként 15 dinár. Felülvezetéseket a zongora alapra köszönettel fogadjuk.

A dunai teheráru forgalom. A hajózási szindikátus közli, hogy február 21-én az összes vonalakon megnyílik a teheráru forgalom.

Kémkedési per. A múlt év tavaszán letartóztaták Schlap Antal törzsi lakost kémkedés gyanúja alatt. A novisádi törvényszék múlt év októberében felmentette a vád alól. Az ügyészség felelőssége folytán az ügy a feljebbviteli bíróság elé került, amely azt március 27-én tárgyalja.

Elfogott betörőbanda. Január 11-én éjjel ismeretlen tettesek betörték Babics Tósa Temerinai-utcai hentes üzletébe, ahonnan húst és zsirt vittek magukkal, egy hónappal később ismét betörők jártak Babics üzletében. A megindított rendőri nyomozás most eredménnyel járt, amennyiben sikerült elfogni a tetteseket Kapanics Száva 63 éves csurogi születésű munkás, akit már 1885-ben 15 évi börtönre ítélték, továbbá Péter nevű fia, Szablyár Péter munkás és négy kiskorú inas személyben. A betörést az inasok követték el Kópacsics és Szablyár felbujtására és ők adták el a lopott holmikat. A rendőrség most azt kutatja, nem követte-e el más betöréseket is ez a banda.

hogy a felesége, a derék, hatalmas Róza szorította a kezét és csókolgatta az arcát.

— Mi lesz velem? — mormogta elgondolkodva a költő. — Te sem lehetsz örökké mellettem. Elpusztulok egyedül, kétségbeesésben.

— Nem fogsz elpusztulni. Mert neked élni kell a honért.

— A hon elveszett. Nincs már több Magyarországnak. Nincs több szükség magyar íróra.

— Tehát élned kell értem, Mór. És amíg az én szerelmemet bírod, amíg az én karom tart téged átélve, esküszöm neked itt lsten szabad ege alatt, hogy addig nem érhet bánás, addig biztonságban van az életed.

A költő megcsókolta Róza homlokát.

— Te vagy az én védő-angyalom. Szeress, Róza, kérlek, nagyon szeress, mert a te szerelmem most már az egyetlen, ami megmaradt éteimből. Ments meg, rejsz el, Róza és én örökké foglak szeretni, úgy, ahogy férfi még soha sem szeretett.

Az eső zuhogott a pusztaság felett és bealkonyodott az idő. Se közel, se távol nem látszott emberi lak, sem falu, sem csárda, pedig csuromvíz volt már

Huszezer dinár értékű börtörtárcákat lopott

A novisadi rendőrség egy veszedelmes zsebmetszőt fogott

Csütörtökön délelőtt olcsó börtörtárcákat és retikulókat kínált eladásra egy gyanús külsejű egyén. A Vasut utcában azonban meglátta Keszenszki Lázár detektív és bekísérte a rendőrségre, ahol kihallgatták hogyan került a tárcákhoz. Az előállított azt valloita, hogy öt Seichel Richárdnak hívják és zemuni születésű munkás, a tárcákat pedig egy társától, Sztefanovics Dragomirtól kapta, aki a Drina vendéglőben tartózkodik.

Keszenszki Lázár detektív azonnal kiment a Drina vendéglőbe és bekísérte Sztefanovics Dragomirt a rendőrségre. Itt Sztefanovics Dragomir, aki mesterségére nézve borbély beismerte, hogy a Seichelnél talált árukat tényleg ő lopta. Sztefanovics Seichelrel három nap előtt találkozott a Drina vendéglőben és itt megbeszélte, hogy a vasuton fognak lopni. Fel is szálltak ez éjjel 2 órakor Subotica felé induló vonatra és kellő terepszemle után letelepedtek egy III. osztályu kocsiában. Velük szemben egy ember ült, akinek a feje feletti podgyasztartón két fa ládikája volt. Verbász előtt észrevették, hogy szomszédjuk elaludt, erre levették a podgyasztartóról a két ládat és Ver-

bászra szállottak. Verbászról gyalog indultak el Pasicsevó felé, a falu előtt egy nádasban kifeszítették a ládákat, amelyekben börtörtárcákat és retikulókat találtak Sztefanovics erre felszólította Seichel, hogy kerítsen zsákokat amibe betehessék a lopott dolgokat. Seichel el is ment a faluba, ahonnan hamarosan visszatért. egy zsákkal. A két ládika tartalmát beöntötték a zsákba és elindultak gyalog Mária majorra, ahol felszálltak a vonatra és visszajöttek Novisadra. Itt ismét a Drina vendéglőben szállottak meg és megkezdtek a lopott holmik értékesítését. Vallomásuk szerint azonban nem sokat értékesíthettek, mert a rendőrség letartóztatta őket.

A novisadi rendőrség érdeklődött a beogradinál, hogy nem ismerik-e Sztefanovics Dragomir és ezt a választ hozta, hogy Sztefanovics egy veszedelmes zsebmetsző, aki néha Veszelinovicnak is nevezi magát és akit most is köröz a beogradi rendőrség.

Miután eddig nem jelentkezett a károsult, a novisadi rendőrség most azt keresi, akitől Sztefanovics és Seichel ellopták a huszezer dinár értékű árut.

UJÍTÁS AZ UJSÁGIRÓBÁLON

Az utóbbi években nagyon rossz szokás fejlődött ki a novisadi mulatságokon, amely abban áll, hogy a táncosnőket két-három lépés után elkerik. Miután ez úgy a táncosnőkre, mint a táncosokra nézve kellemetlen, az ujságiróbal rendezőse meg akarja szüntetni ezt a viszsás állapotot. A táncot a táncosok csak úgy élvezhetik igazán, ha zavartalanul befejezhetik egy táncot. Az ujságiróbal rendezőse tehát arra kéri a táncosokat, hogy a táncosnőket csak befejezet-táncok után kerjék el. Ez a visszatérés a régi bevált szebb és élvezetesebb táncrendszerhez, bizonyára mindenki helyesléssel fog találkozni.

A bál rendezőse ezuton közli, hogy a táncosokra nézve kötelező a frakk, vagy smoking.

Tíz év előtti lopásért most ítélték el. Jovanovics Petar karavukovói földműves 1914. decemberében lőbört lopott Heckel János karavukovói gazdától. A sombori törvényszék a múlt év októberében vonta felelősségre a tíz év előtti lopásért és 8 napi elzárásra ítélte. Az ügy felelőssége folytán a novisádi feljebbviteli bíróság elé került, amely tegnap jóváhagyta az ítéletet.

Tíz nap óta alszik egy leány Aradon. Aradról jelentik: Érdekes eset foglalkoztatja az aradi orvosi köröket. Leipniker Salomon aradi gabonakereskedőnél szolgál Szabó Karolina szoba-

a ruhájuk.

A költőt a hideg borzongatta, pedig még csak augusztusban voltak.

— Hová megyünk, Róza? Meddig tart ez a céltalan bujdosás? Egyszer csak úgy rám bukkan az ellenség és akkor elveszett minden.

— Ismétlem, ne félj, mentve leszel. Már hetek óta foglalkozom én a gondolattal, hogy hol találók számodra alkalmas rejtekhelyet.

— Hol van olyan hely e feldult honban, ahol biztonságban érezheti magát a bujdosó magyar?

Róza megismogatja a költő arcát.

— Ha számításom nem csal, holnapra elérjük azt a helyet, ahol az eget nem borítják vég fellegei. Van egy kis falu Bükk rengetegében, alig néhány száz pór lakja a helyiséget. Szénégetők, földművesek egyszerű emberek, akik nem törődnek azzal a világgal, amely az ő falucskájuk határán túl van. Telepi Györgynek, a komikusnak van itt férjné a nővére Csáki Benjámin földbirtokosnál.

— A kezében van az életem Róza. Azt teszel velem, amit jónak látsz. Hadd rejsz el a sötét Bükk az ellenség elől. (Folytatjuk.)

leány. Szabó Karolinnát tíz nappal előtti urnője reggel hiába költögette, a lány nem reagált, sőt az előhívott orvos sem tudta felbreszteni. Löwinger Miksa dr. közpórházi főorvos és a többi segítségül hívott aradi orvos tudott a lányon segíteni, aki most már tíz napja hogy alszik, anélkül, hogy akár egy pillanatra is magához tért volna. Az orvosok teljesen tanácstalanul állanak evvel az ujjajta betegséggel szemben, amelynek még az eredőjét sem sejtik.

A katona zenekar közreműködésével, családias jellegű zártkörű táncestélyt rendez a beltéri kath. kör saját helyiségében, farsang hétfőjén.

Felépítik a beogradi repülőállomást. Beogradból jelentik: A napokban kezdik meg a beogradi aerodrom építését Beogradtól mintegy három kilométerre. Az aerodrom szerkezete és nyersanyaga jórészt már megérkezett, úgy hogy rövidesen hozzá lehet fogni a munkálatokhoz. Az aerodromban 15—20 repülőgépre lesz férőhely, azonkívül gondoskodnak műhelyekről és lakosztályokról. A repülőtelep elkészültével, az ideiglenes jellegű pancsevói repülőállomás megszűnik.

APOLLÓ ma és holnap:

A notredamei-i harangozó I. része.

A NAK. vasárnapi álarcosbálja lesz az idei bál szezon szenációja. A mutatkozó óriási érdeklődésből ítélve az est a szezon leglátogatottabb báljának ígérkezik. A legszebb jelmezek között rendkívül értékes díjakat fognak kiosztani, s így bizonyos, hogy a bálton a jelmezek egész serege fog felvonulni. A páratlan sikerűnek ígérkező jelmezbál vasárnap este fél 9 órakor kezdődik.

Csödbejutott a Szalámigyár. A novisádi törvényszék elrendelte a csőd megnyitását a Lazarevics Testvérek novisádi szalámigyár ellen.

ODEON ma és holnap febr. 21—22.

A szerelem ő!

Dráma a cirkusz életből 6 felvon. FERN ANDRA-val.

(x) Egy szép szürke ló, 6.000.—dinárért azonnal eladó. Krausz Ede Novisad. 2—3—285

A Lövész Egylet közgyűlése. A novisádi Céllovész Egylet február hó 22-én, vasárnap délelőtt tartja meg évi rendes közgyűlését a városbáza nagytermében.

Felhívás a gőzgépezetlőkhöz és fűtőkhöz. Az alispánnak, a kereskedelemügyi és iparügyi miniszterium rendeletével kapcsolatban kiadott utasítása alapján a becskerekai gőzkazán-felügyelőség, március 31-ikéig bezárólag kicseréli a fűtői és gépezetlői képesítésről szóló bizonyítványokat, amelyek nincsenek állományban kiállítva, új szerbnyelvű okmányokkal. Minden gőzkazánkezelő és fűtő ennek megfelelően köteles március 31-éig bezárólag régi bizonyítványa alapján új, állományban kiállított bizonyítványt beszerezni. Az érdekeltek minden kérvény nélkül szerbnyelvűen küldjék be a becskerekai gőzkazánfelügyelőségnek a régi bizonyítványt, melynek alapján aztán kiállítják az új, állományban szerkesztett okmányt.

A Kath. Olvasó és Gazda-kör f. hó 22-én farsang vasárnap tagjai részére társas vacsorát rendez este 8 órakor. Előjegyzéseket Ábrahám János könyvkereskedésben és a kör szolgádjánál lehet eszközölni. A T. tagok vasárnap a vacsora előtt is előjegyezhetnek.

Sport

A bíró a pályán

cimmet tartotta meg csütörtök este André Dezső a bíróképző tanfolyam megnyitó előadását. Bevezetésül figyelemztette a hallgatókat arra hogy az új novisadi kerületben az első években mindenkire maximális munkateljesítmény vár, amelyért legjobb esetben csupán minimális elismerést várhatunk. Az előadások tervbevétt beosztásának ismertetése után a bíró feladatát ismertette mérkőzés előtt, a játék közben és mérkőzés után. A bírónak éppúgy mint a játékosnak, a mérkőzésre jó testi és lelki kondícióban kell kiállni. Amikor a bíró a pályára lép, 22 ember testi épségéért és életbiztonságáért vállalja a felelősséget. Bizalmi feladatot vállal tehát, melyet jó bíraskodással tartozik megköszönni. Nehéz a helyzete, mert ezek figyelik az ő ténykedését, míg ő egymaga ezek hibáira kell, hogy felügyeljen. Ne feledje el, hogy azért, mert ő bíró, még mint ember nem különb a játékosoknál, akik között sokszor úgy a társadalmi állás, mint képzettség szempontjából a bírónál sokkal kiválóbb emberek is lehetnek. A bíró egyéniségének hü tükörképe a mérkőző csapatok magatartása. Igyekezzen minden jelölt minél több mérkőzést vezetni, mert minden mérkőzés hoz valami újat, amit könyvből megtanulni nem lehet. Az a jó bíró, aki a mérkőzés folyamán előadódó körülményekhez a szabályok keretén belül a legjobban tud alkalmazkodni. Mindenféle föltűnést kerüljön a bíró, aki akkor a legjobb, ha jelenlétét a pályán a közönség észre sem veszi. A legjobb fegyverező eszköz a jó bíraskodás. Ismerje fel a bíró a játékosok hibáit, amelyek vagy goromba, fölényes, alattomos, vagy hízékedő viselkedésben nyilvánulnak meg. A bíró legyen erélyes. Határozott fellépéssel, de szép szóval a legtöbb játékos megfegyverezhető. Sokszor szükséges a szabályok szövegről való idézése, vagy a játékos ur magatartására való hivatkozás. A bocsánatkérésre való kötelezés, vagy a labdát sportszerűtlenül elrugó játékos által a labdának kézben való visszahozatása szintén jó fegyverező eszközök. A csapatkapitányok hivatását jobban ki kell domborítani, mert ez nagy segítség és felelősség-megosztás a bírónak nézve. Minden fontosabb büntetés kiállítása, vagy levonulás előtt megmondási időt kell adni, mert a felizgatott kedély gyorsan csillapul és érvényre jut a jobb belátás.

A mérkőzés után a bíró nem gratulálhat a pályán, legfeljebb ő fogadhat el gratulációt.

Az előadást a szépszámu hallgatóság nagy érdeklődéssel hallgatta és tapssal jutalmazta.

A bírói vizsgára eddig a következők jelentkeztek: Szikla Béla, Klemm Károly, Gottwald Rajmund, Fehér István, Fehér György, Paszt Ernő, Salamon Nándor, Halterov Milán, Lucianovics Hugo, Hrabovsky Antal, Götte

Fülöp, Payer József, (NAK) Putsay Kornél, (St. Becsej, Soko) és Mojzes Géza (Makkabi).

A vasárnapi mérkőzést nagy érdeklődés előzi meg. A vidék tömeges felvonulása miatt a játékosokat több-
közben cserélni fogják a mérkőzés alatt.

Felhívtnak az alant megnevezett NAK játékosok, hogy vasárnap délután a Karagyorgye pályán fél 2 órakor a novisadi kerület A-B, válogatott triál meccs előtt André Dezső sportkapitányánál jelentkezzenek. Peikert, Hajdu, Róka, Alexi, Német, Lerch, Paszt II., Antunics, Ilija.

Nedelykovics, a NAK vállalkozószellemű játékos, aki már minden poszton és minden egyesületben próbálkozott, ismét visszatért régi posztjára és elfogadta a NAK II. csapatában a kapus helyét. Szakértők véleménye szerint „Kóji”, ha komoly játékos lenne, a legjobb kapusainkon is tulthetne.

A NAK jelmezestélye, amelyet holnap, vasárnap este rendez a Sloboda-szálló nagytermében, szenzációs sikerűnek ígérkezik. A rendezőség ezután is felkéri a jelmezestélyeket, hogy jegyeiket időben váltsák meg.

Szenzáció!!! — A NAK mai nagy
álarcos bálja
a Slobodában.

Tőzsde

Zürich, február 20. Beograd 8'425, Newyork 520'125, London 2480—, Páris 27'20, Milano 21'30, Prága 15'427 Bécs 0'00733 Budapest 0'00719, Szófia 3'75, Bukarest 2'65, Szaloniki —, Berlin 123'85, Brüsszel 26'15, Amsterdam 208'75.

Beograd, febr. 20. Páris 326'50, London 295—, Newyork 61'85, Prága 183'50, Bukarest 31'50, Genf 1189, Milano 253'30, Berlin 14'95, Bécs 0'087'3, Budapest 0'0855, Brüsszel 315.

Novisadi terménytőzsde
1925. február 20
Hivatalos jegyzések.

Buza bácskai 75—76 kg-os 2 százalékos kötés 462'50—465 (300 mm).

Tengeri bácskai kötés 202'50 (500 mm), bácskai márciusra kötés 208 (500 mm), bácskai március—áprilisra kötés 215 (1300 mm), szerémi kötés 205 (400 mm).

Buzalisz bácskai nullás gg 660 (100 mm), 2. számú főzölisz kötés 615 (150 mm), 5. számú kenyérlisz kötés 560 (100 mm), 6. sz. kenyérlisz kötés 465 (200 mm), 7. számú kenyérlisz kötés 390—400 (350 mm), 8. számú takarmánysz kötés 245 (100 mm).

Buzakorpa bácskai jutazsákokban kötés 185 (100 mm), Ljubljana goromba jutazsákokban kötés 230 (100 mm).

Irányzat: lanya.

Novisadi értéktőzsde
1925 február 20
(Hivatalos jegyzések)

Állami kölcsönkötvények: 1921. évi 7 százalékos beruházási kölcsön, kereslet 65'75, kínálat 66'50. kötés — 4 százalékos kölcsön Bosznia-Hercegovina agrárviszonyainak rendezésére kereslet 24—, kínálat —.

Állami sorsjegyek: 2 és fél százalékos állami hadikártérítési sorsjegy kereslet 151—, kínálat 151'25, kötés 151—, 1888. évi nyerevény sorsjegy (Dohány-sorsjegy) kereslet 68—, kínálat 75—, 2 százalékos sorsjegy-kölcsön új szelvényekkel kereslet —, kínálat —.

Részvények: Városi jódosgyógyfürdő és ásványvíz r.-t. kereslet —, kínálat 80.

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralebent levő előfizetőinket és viszont-elárúsítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska” kiadóhivatala.

Okvetlenül nézze meg a NAK
álarcos bálján
az álarcosok felvonulását fél 9 órakor.

BÁLI NAPTÁR

Február 21. A novisadi református műkedvelő ifjuság Jókai-emlékünnepélye a Slobodában. Kezdeté este 8 órakor

Február 21. A novisadi grafikai munkások „B u d u c n o s t” dalkörének műsoros családi táncestélye a Kraljica Marija nagytermében (a volt American Baar helyisége.)

Február 22. A NAK nagy álarcosbálja a Slobodában. Kezdeté est fél 9 órakor.

Február 23. A novisadi beltéri Kath. Kőr farsangzáró táncestélye a katonazenekar közreműködésével.

Február 23. A Jugoszláv Ujságíró Egyesület novisadi szekciójának bálja a Sloboda szálló nagytermében. Kezdeté este 9 órakor. Csak meghívottaknak.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalata

Apró hirdetések.

FŐZNI TUDÓ mindenféle leány felvétetik.
Cím megtudható e lap kiadóhivatalában.

HIRDETÉSEK

Egy idősebb és egy fiatalabb
vaskereskedő-segéd

alapos szakismerettel, szerb, magyar, német nyelvismerettel mielőbbi belépésre kerestetik. Ugyanott egy

inas,

ugyanily nyelvismerettel azonnali belépésre felvétetik.

KUSZLI GYULA

vaskereskedés
Novisad, Temerinska ulica 8. sz.
283—1

Takács és Klir

gépműhely és fémöntőde
Novisad, Jovan Aranyieva
(Damjanich) u.

8.

Elvállal mindenféle gőzgép, motorjavítást. — Uj szalmarázó, törekrázó tengelyek és fémcsapágyak ugy nyers, mint megmunkált állapotban való elkészítését a legutányosabb árban. Tanoncok azonnal felvétetnek.

Vendéglő átvétel.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Futaki ut 132. sz. alatti

Lovački Dom vendéglőt

átvettem és azt a legszolidabb alapokon tovább vezetem. F. hó 22-én vasárnap este nagy **farsangi táncmulatságot** rendezek, melyre a n. é. közönséget ezennel meghívom. Kitűnő tambura zenekar.
Tiszt.: **Pethő István**, vendéglős.

KANADÁBA

és más tengerentuli államokba, ugy szintén Braziliába szóló ingyenes utazásokra pontos felvilágosítást ad:
„BIRO AMERIKA”
Kralja Petra ulica 11. sz. Novi Sad.
248—1—12

Iroda áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy irodámat

Kralja Petra u. 19. sz.

alá (az udvarban) helyeztem át.

Hirdetéseket legelőnyösebb feltételek mellett helyezek el az összes bel- és külföldi lapokban.

Napilapok s képes folyóiratok

Tavaszi s nyári divatlapok

Legújabb könyvek olcsón kaphatók

KARDOS

hirdetőiroda, könyv- s lapterjesztési vállalat Novisad, **Kralja Petra u. 19.**

Nagy Jókai Emlék-ünnep

f. hó 21-én, szombaton este 8 órai kezdettel a Sloboda nagytermében. A helybeli református ifjuság az egyházi dalárda közreműködésével színre hozza Jókai Mór

VILÁGSZÉP LEÁNYOK

című eredeti 3 felvonásos **énekes népszínművét.** — Jókai emlék-beszédet mond, valamint a szindarabot ismerteti Megyesi Ferencz gimn. igazgató. Jegyek elővételben

Ábrahám János könyvkereskedésében

Kralja Petra, ulica 30. szám alatt kaphatók.

Figyelem! Vadászok! Figyelem!

Mielőtt fegyvert vagy bármilyen e szakmába eső árut akar venni, vagy javítást eszközölni, forduljon teljes bizalommal

IRSAY JÓZSEF

puskaműveshez, Petrovaradin, Filipovič ulica 23. szám (a posta mellett.)

Nagy raktár mindenféle fegyver és revolverekben. — Elvállal mindenféle **javítást**, ugymint: uj cső és távcső szereléseket, uj agy készítését, bar-nitást, márványozást **jótállás mellett.** Vadásztársaság tagjainak nagy **árengedmény**, ugy áruban, mint javításokban. — Királyi löporeladás!

FARKAS és DÜRBECK

könyvnyomdai műintézete
Novisad, Željeznička ulica 30.

VÁLLAL:

Napilapokat, szépirodalmi műveket, meghívókat, eljegyzési és esketési lapokat, falragaszokat, ügyvédi, közigazgatási, ipari és kereskedelmi nyomtatványokat a legizlésebben és olcsó áron.

TELEFON: 488. SZÁM.